

van nu aan zult gij zien den Zoon des menschen zittende ter rechterhand der kracht Gods en komende op de wolken des hemels.

Het eerste, dat hier tot ons doordringt is dit: hier spreekt de Christus over zijn koningschap, zulks in de taal der oude profetie.

Dat Hij zich nu gving uitdrukken in de taal der profetie, werd in den kring van deze geleerden aangenomen als begrepen. Niet alleen omdat in dit kader de Heiland zich bedient van den overbekenden naam „Zoon des menschen“ (ontleend aan de profetie van Daniël), maar ook, omdat zij verwachten mochten, dat de beklaagde, na die eedwering, naar de tora, de leer der vaderen, de Schrift, zou beginnen te verwijzen. Immers, toen de hoopgepriester de officiële formule gebruikte: ik bezweer u bij den levenden God, toen plaatste hij, juist door die toevoeging „bij den levenden God“ (en niet bij „iets anders“) den Nazarener voor de Tegenwoordigheid van den God van Israël, en voor de tora (de „wet“, de Schrift), waaruit Hij immers aan zijn volk bekend is? Weinig, door „den handschoen op te nemen“, door te spreken: „gij hebt het gezegd“, of „amen“, of „voorwaar“, had de Christus ook zijnerzijds beleden, de confrontatie met „Alef Daleth“ (Adonai, de naam voor „God“), ja, met „Jod He“ (Jahwe, naam voor den „Bondsgod“) te aanvaarden. De eed was nu als „bijbelsche eed“ ook zijnerzijds aanvaard. En dan kon men verwachten, dat na deze bekentenis een belijdenis zou volgen: nu zal de Arrestant de Tora laten spreken — op zijn manier. Hoor maar, hoe forsch die inzet is: Ik zeg u: nu komt los, wat Daniël gesproken heeft: die profetie, die van den Menschenzoon ons volk heeft leeren spreken.

Ja, zij doorzagen de situatie meteen: een man, die 'n masjaal, 'n profetische „raadslapspreuk“ (over den tempel, dien zij mogen breken, en dien Hij zal herbouwen in drie dagen) durft spreken, stelt zich reeds daarin aan als een profetie; de masjaal is immers typische profetenpraak? Ze overzien den toestand: de hoopgepriester heeft den zwijger den mond opengebroken. Die masjaal van „hem“, wat was hij er zinnig op. Het bleek, dat hij niet nog eens op een schrifttafeltje in besloten zitting den tekst ervan ter griffie wilde deponeren. Hij had, vond hij, hem op de publieke tafel, het stedelijk aanplakbord, van het tempelplein, geschreven, en dat docht hem genoeg. Maar toen die eed werd opgelegd, toen moest hij eindelijk wel spreken. Het werd een zware eed, één van de groep der meest imposante: een eed-van-eersten-grad. Nu, na zó'n blicht, na zó'n bekentenis („ik houd mij voor Messias“) moest de tora open en op tafel: men krijgt, na de apologie voor Annas, nu zeker een tweede apologie voor Kajafas. Die eerste was voorloopig, en bleef formeel: een verwijzing naar de sfeer, waarin men spreken moest met „hem daar“. Die tweede echter zal zijn definitieve, zijn laatste woord zijn: Hij zal nu zelf de Schriften moeten openstaan, en zeggen moeten, den vinger bij een tekst: kijk, daar is nu het fijne puntje: de materie van mijn zaak; daar en daar staat het woord, waarop ik mij beroep: het staat er zóó en zóó. Houdt stil, laat ons eens hooren, of zijn confesie komt, en hoe ze luidt. Houdt stil: „de profetie“ zal zich nu nader gaan verklaren.

Dat ze den geboden man daar voor zich als profetie-in-eigen-oogen bezien en taxeren, dat blijkt ook achteraf. En wel uit de manier, waarop zij straks met Hem den spot gaan drijven. Want na Christus' dienst des Woords uit Daniël 7: 13 begint het Sanhedrin den prediker bepaald te hoonen. Ja, te hoonen.

Want toen Christus van Daniël sprak, toen raakte Hij daarmee aan een onderwerp, dat ook Kajafas bezig houdt, en heel het Sanhedrin: wat zegt hij van het Beest? Daniël spreekt immers over het Beest (ook van Rome), dat Gods heilig volk-van-Abraham zal knevelen en knechten? Hoe fenkt die man uit Nazareth over het probleem van den Keizer, en van Rome, en „het“ Beest? Wil hij een Messias, die het Beest met ijzeren wapens, als drager van een zwaard-van-ijzer, zal bekampen?

En als hij psalm 110 aanhaalt, dan luisteren ze óók: zal hij den Messias als een soort van nieuwen David zien? Of als een Makkabeër, ditmaal dan één, die slagen zal? Men spitst de ooren: nu krijgen we eindelijk „haring of kuit“, mompelen ze. Zoodra, door die herinnering aan Daniël 7: 13 (de profetie over den Menschenzoon) naar de profetie over dat vierde beest ook maar met den vinger gewezen wordt, gaat iedereen overeind zitten. Dat vierde beest, het beest uit Rome, wel, daar ligt het heden onder. Denkt de Nazarener er het zijne van? Maar de president — van heden, Kajafas niet minder. Hij kent zijn bijbel óók! Ja, die Daniël!

Hoe weet die oude Daniël dat vierde dier te schilderen! „Ijzeren tanden“, „Sterke pooten“, „Tien hoornen“. Ja, zeker, — Kajafas weet er alles van: Pilatus woont vlakbij, het romainsche beest zal toeslaan, als men 't tergt, en ook wel zonder dat, heel onverwachts soms. Hij zelf loopt, in zijn ambt, te broeden over de vraag, hoe men dat (vierde) monster ooit de baas kan worden. Reeds heeft in den tijd der Makkabeërs juist een priesterfamilie¹⁾ zich met succes tegen de resten van de macht van een ander „beest“ verzet, en 't beest-van-Rome toen parmantig onder de oogen durven komen: de koningsmacht, scheen die terug te komen onder priesterleiding? Ja, ja, Kajafas kent het vreemde beest: ook hij leest Daniël.

Toen deze president (blijkens Joh. 11) „het voorstel deed, om den Nazarener de boeien aan te leggen, opdat het beest (van Rome) niet zou toeslaan met zijn klauw, toen verhiel zich in hem de (joodsche) apocalyptiek“ (Holwerda) op zijn manier tegen een dreigen²⁾ gevaar: men moest in bezet gebied dat (vierde) dier niet ontijdig tarten, dat gaf maar nazarensche ongelukken. Zijn tijd afwachten, is dat geen wijs parool in bezet gebied?

Daniël, dus! Wel, wil de Nazarener daar naar toe? Meteen komt er spanning in de zaal: want ook Kajafas gaf (in alle stilte) zijn „epilypee“ van de profetie van Daniël. Ook in dezen priesterlijken president „verhiel zich de apocalyptiek met haar droom van den priester-vorst“³⁾, tegen den gevaarlijken dwepere uit Nazareth, en tegen de idee zélf van den Priester-Koning. Wie zal het vierde beest kunnen aanvallen en overrompelen, op tijd, en „met verstand“? Kajafas denkt: dat moet een priester-consistorie doen. Maar dan op tijd, als de politieke hemel gunstig is. Ook Kajafas gelooft in Daniël, alleen maar — hij doet het op zijn manier. Een tweede Makkabeëropstand, onder priesterlijke leiding, misschien zal „Jod-He“ (Jahwe) dat middel eenmaal zegenen, om het vierde beest den dood in te jagen. Wie zal het instrument zijn van zijn ondergang? Zóó iets zou wel liggen in de lijn van rede en verstand. Maar dan geen Nazarener's concentratie — dat nooit!

Ja, werkelijk, de lucht werd heet in de zaal, Kajafas — de oude rot — hij heeft de dingen toch maar goed gezien, toen hij destijds na die historie van dat graf-van-Lazarus zijn medebroeders toesprak: dit nazarensche strooivuur moeten wij uittrappen: verzet tegen 't vierde beest is thans niet aan te raden. Sommigen hebben toen gedacht: dat gaat te ver, en Nikodemus, raadslid, durfde wel niet op te roeien tegen den stroom, maar was toch niet tevreden: hij taxeerde den nazarenschen rabbi anders en welwillender dan de rest (Joh. 3: 1-9; 7: 50; 19: 39). Maar men had hem afgesnauwd: is u soms ook al zó'n galileër? Wil men soms 't romainsche beest met dorschvlegels van een boerenbevolking prikken? Neen — als 't Verzet eens bovengronds komt, dan moeten Judeeërs, menschen-van-de-metropool, het sein geven voor den V-dag: dag van victorie. Kajafas — of een ander uit zijn huis, wie er maar kans krijgt om Daniël's profetie over het romainsche beest te vervullen onder priesterlijke leiding, met, a's blijvende winst, een priesterlijk bestuur, eer „David“, de groote, de nieuwe koning, zich uit priesterhanden een kroon laat reiken. En nu, heeft, achteraf gezien, Kajafas geen gelijk gehad, toen hij den Nazarener rijksgevaarlijk noemde? Hoor nu dien aangeklaagde daar..... ook hij neemt zoowaar den tekst van Daniël in den mond. Hij zegt, dat hij het is, die Israël van onder „de beesten“ uit het visioen van Daniël weg zal halen. Kajafas krijgt gelijk: die man daar is rival van onzen president, als hoofd van 't priesterhuis, waarop alle verzetlieden — en die zijn er vele — 't oog geslagen hebben. Terwijl de priesters zeggen: wij doen 't straks, daar zegt de Nazarener: Ik doe het — en dan dadelijk. VAN NU AAN zult gij 't zien.....! Gij zult van nu aan „V-Day“ zien, Victorie-dag. Bevrijdingsdag. Ik ben het, van wien Daniël zeide: met hem is 't lot van 't laatste Beest bezegeld. De dag van zijn verschijning is de dag van den ondergang van 't residu van al die beestelijke machten.

Ja, heusch, dát zag Daniël. God kwam van boven de zeelen ongetogen. Hij nam zijn hoogen zetel in en liet de boeken openleggen. De dagen van de Beesten waren nu gete'd. En in Messias, in den Zoon des menschen, dangede een nieuwe heerschappij. K. S.

¹⁾ B. Holwerda, a.w. 23. ²⁾ Id. 3/4. ³⁾ Id. 24.

Voor onze emigranten en immigranten

Nu ons comité eenigen tijd aan het werk is, blijkt er het een en ander te zijn, dat we noodzakelijk moeten brengen onder aller aandacht.

Ve'en hebben reeds aan onzen oproep gehoor gegeven, en hebben ons bericht, dat ze door ons comité willen worden geplaatst. Doch het zijn in het bijzonder twee categorieën, waarvan we bijna geen aanmelding krijgen. En dat zijn in de eerste plaats de gezinnen met groote kinderen (jongens en meisjes) van in elk geval boven de 15 jaar. Gezinnen dus met drie of vier werklrachten. Dergelijke gezinnen kunnen hier zeer gemakkelijk geplaatst worden. Op het oogenblik zouden we direct vier van zulke gezinnen kunnen plaatsen.

In de tweede plaats zijn het de vrijgezellen. Ook naar dezen is veel vraag. Laten dus al dezen niet verzuimen zich bij ons comité aan te melden, opdat ze over eenige maanden hier kunnen zijn. Laten ook allen hun volledige gegevens aan ons vernemen, met inbegrip van de kinderen, zooals naam, geboortedatum, -plaats, benevens hun vakkennis en kennis van de Engelsche taal. Dit voorkomt veel correspondentie.

Vervolgens wijzen we nog op het volgende: Zooals we reeds in onze eerste publicatie zeiden: Ons comité vervult dezelfde functies als de instanties, die tot

duzverre zorgden voor de plaatsing van de Nederlandsche emigranten. Nu krijgen we meermalen brieven van menschen, die niet in den landbouw werkzaam zijn, met het verzoek om plaatsing. Wij kunnen hen helaas niet helpen. Indien U er aan twijfelt of U toestemming zult krijgen tot emigratie, wendt U dan tot de Gew. Arbeidsbureaux. Indien deze hun medewerking kunnen verleenen, dan, MAAR DAN ALLEEN, kunnen wij trachten U te plaatsen. Komt er echter uitbreiding van de categorieën, welke het emigreren wordt toegestaan, hetwelk voorschands alleen de Nederlandsche en Canada'sche regeeringen aangaat, dan zal ons comité zeker ook voor dezen een plaats kunnen vinden. Men lette dus op officiële mededeelingen van regeeringswege in de bladen.

Dan is er nog iets. Velen van onze kerkleden zijn reeds in Canada, maar wonen te ver van andere geloofsgenooten om kerkelijk te kunnen meeleven. Als hun eerste jaar om is, kunnen zij van werkgever veranderen. Indien zij wenschen in de omgeving van Leithbridge geplaatst te worden, laten ze zich dan zoo spoedig mogelijk bij ons melden met opgave van alle bijzonderheden noodig voor het plaatsen, opdat wij elkander tot geestelijke steun kunnen zijn en wij allen kunnen bouwen aan Sions muren. Er zijn altijd wel farmers die niet willen „sponsoren“, maar wel een Hollandsche familie willen hebben. Voor ons is er dan de mogelijkheid om zulk een gezin te helpen.

Laten allen, die dit lezen, en familie of vrienden in Canada hebben, hen op deze mogelijkheid wijzen, opdat zooveel als in ons vermogen ligt Gods volk niet worde verstrooid, doch bijeen worde gebracht onder de rechte bediening des Woords.

Indien mogelijk, laten dan allen die naar de provincie Alberta vertrekken, dit tevens aan ons melden. EN LATEN DE KERKERADEN ONS HIERVAN OOK BERICHT ZENDEN.

Het is in het geestelijk belang van onze emigranten, dat we elkander vasthouden in dit groote land.

Wilt ons ook allen in Uw gebed gedanken, gij in het oude vaderland, die met ons in het geloof één zijt, opdat onze arbeid niet ijdel zij, doch des Heeren Naam ook in en door ons worde geprezen.

Namens het S.D.A.I.C.,

D. M. BARENDRECHT, voorzitter.
JOHN DE HAAS, secretaris,
Box 270,
Leithbridge, Alta, Canada.

* * Geen opwinding

Dr G. C. Berkouwer schijnt af en toe te vergeten, onder welke publiek gemaakte papieren zoo al zijn naam staat, en hoeveel tegenstrijdigheid en onwaarheid bewezen is daar in te staan, terwijl ze toch het bedóelde effect hadden, dat ambtsdragers bij honderden beroofd zijn van den naam en de eere eens ambtsdragers. Dat is de ééne Berkouwer, die van de uitwerping om formules, en met rapporten, die thans geen mensch meer interesseeren. De andere is de man, die — wat in zijn kring ook door anderen gebeurt — min of meer verschoond spreekt over Barth en Barthianen, en Barth is het, die duizenden nog steeds interesseert, en hen grondslag en zin van het ambt steeds meer uit het hoofd zich leert praten. Dit alles in een tijd, waarin dr Berkouwer zien kan, welke funeste gevolgen het barthianisme heeft in den vlak naast hem levenden kring, met menschen er in, die van de formules en rapporten van Berkouwer I tienmaal meer kwaad zeggen dan de geschorete, en naam en eere van een ambtsdrager onwaardig gekeurde ambtsdrager Greijdanus: die trok tenminste nog ertegen van leer; maar die anderen kijken de drukwerken niet eens aan, Greijdanus „overschreed“, Berkouwers naam staat er warempel onder, „de kerkelijke grenzen“, wel ja; die andere heeren gaan zó'n beetje filosofeeren over dat begrip van kerkelijke grenzen.

Thans blijkt dr Berkouwer verstoord over wat in ons blad over zijn boeken geschreven wordt. Een argument bestrijden, dat gebeurt niet (alleen één heel kleinigheidje). Wel wordt aangegrepen, dat iemand in ons blad ten aanzien van dr Berkouwer zich refereerde aan wat een derde had gezegd (toch zeker ook, om door allen overdacht te worden, en toch zeker ook overgenomen door Berkouwer's mede-ambtsdragers?). Hij (B.) schrijft:

„Dat Prof. Schilder dit prachtig vindt, dat ik zo den volke vertoond word, dat past in zijn steeds duidelijker zich openbarend systeem. Dat moest iemand bij hem eens doen, via een artikel van een ander conclusies trekken over zijn boeken! Dan zou men eens wat zien!“

Ik zou willen antwoorden: een „systeem“ behoort u niet overal achter te zoeken: als u.v. drs Bremner binnenkort zijn recensie vervolgt, dan zal diens bijdrage even lang hebben moeten wachten als die van dr Zinkstok. Systeem? Dr B. is daar te gauw mee klaar; onlangs liet hij bemerken achter bijdragen van mijn hand in: „Uit de Schrift“ allerlei neevengedachten van zware aanklachten tegen zijn synodes te zoeken; en het waren dan meermalen coupures uit copie, die al lang geleden geschreven was voor een werk, dat niets te maken heeft met die kwestie. En wat dat laatste zinnetje betreft: „dat moest iemand bij hem eens doen, dan zou je eens wat zien“, och, is dr B. een vreemdeling in zijn eigen stad? M'n beste menschen, dat overkomt ondergeteekende immers herhaaldelijk? In boekjes en krantjes? En bij dr B.'s geestelijke familie?

Laat ik dr B. maar de waarheid zeggen: sedert ik van Berkouwer I heb gelezen over zijn synodaal-praesidiale uitvalletjes over remonstrantisme etc., en zijn naam heb zien staan en zag handhaven onder al die tegenstrijdigheden van zijn synode, en van Berkouwer II waarnam